

Izhaja v ponedeljek in petek ob 17.

Stane mesečno po pošti 7 Din, v Celju po raznašalnih dostavljenih 7:50 Din, za inozemstvo 20 Din

Račun pri poštne čekovnem zavodu št. 10.666.

Nova Doba

Redakcija in uprava: Celje,

Strossmayerjeva ulica št. 1,

pritličje, desno.

Telefon interurban št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi po tarifu.

Rokopisi se sprejemajo ob ponedeljkih in petkih brezpogojno le do 10. dopoldne. — Predpisi glede prostora in dneva objave oglasov se uvažujejo le po možnosti.

Štev. 16.

Celje, ponedeljek 20. februarja 1933.

Leto XV.

JAROSLAV TOKAN,
šef Javne borse dela:

Gospodarska kriza — kriza dela in duha

Vsi vidimo gospodarsko krizo in ves svet tudi ve, kaj je njen vzrok. Na kratko se da vzrok označiti takole: Gospodarski krizi in nje posledicam, neznosnim socialnim razmeram za delovne mase je vzrok krivični gospodarski sistem.

To ni nova, marveč že tisočkrat premlata resnica. V sedanjem gospodarskem sistemu ni izdaleka pričakovati odprave gospodarske in socialne krize in to iz razloga, ker se stekajo sadovi dela v posesti vedno ožjega kroga ljudi, ki socialno ne čuti, je gluh za vse in ni odgovoren za splošno človeštvo. Ta ožji krog družbe seda na tovarne, si osvaja zemljo in vse produkcijske pomočke, a druga večina ljudi, ki ne pripada temu krogu, nima take pravice do posesti in blaga. Ožji gospodarski krog jemlje te ljudi v svojo službo, kolikor meni, da so mu potrebni za osvajanje novih dobrin, in jih odškoduje s slabo mezdo. Ti gospodarski krogi imajo dvakrat dobiček, in sicer pri produkciji in prodaji, dočim je delavec prav slabo plačan in mora poleg tega plačevati blago predrago. Tako torej današnji gospodarski sistem razlašča človeštvo. Odtod tudi — neglede na tehnizacijo produkcije in naraščanje števila človeštva — velika brezposelnost, ki se ne da odpraviti brez temeljite izpremembe gospodarskega sistema. Pomembne akcije so potrebne po krivdi sistema, toda ne pomožne akcije karitativnih in drugih društev, temveč občin in države, in ne na podlagi dobroteljske, marveč dolžnosti, ki se mora naložiti gospodarskemu sistemu, splošnemu gospodarstvu, ker je v bistvu odgovorno za vse zlo.

Kilometrski razprave smo že čitali o načinu in ložnosti ozdravitve gospodarske krize, kakor n. pr. s pričanjem javnih del, dobavo mednarodnih posojil, odpravo carinskih mej, razorožitvijo, sporazumom med narodi. Zdravil torej dovolj, a resno se ne izvede niti eden predlog. Le nekaj posameznih glasov se je upalo trditi, da tiči glavna napaka v sistemu gospodarstva, ali na žalost se ti glasovi izgublajo tam, odkoder se ta gospodarski sistem vzdržuje. Ti gla-

sovi trdijo, da je današnji kapitalistični sistem v krizi, ker je dosegel neke vrste višek, ter ga je treba presnoviti, če hočemo rešiti civilizacijo človeštva. Ta resnica seveda zadeva člane ožjih gospodarskih krogov v živo. Zaradi tega molčijo o njej ali pa govore javnosti o problemih, ki položaja ne morejo izpremeniti. Če se bo gospodarstvo po tej poti nadaljevalo, bo število brezposelnih tako naraščalo, da ga tudi delavstvo, kakor je požrtvovalno, ne bo moglo več vzdržati, ker bo samo še v večji bedi, kakor je že.

Poglejmo prilere. Dogaja se, da odpovedujejo podjetniki delavcem in nameščencem službe. Pred potekom odpovednega roka pa pravijo: V službi bi Vas kot dobrega delavca še rad obdržal, samo za manjšo plačo; seveda, če nočete, pa prav lahko dobim drugega. — Takih primerov je nešteto.

Iz vsega tega je jasno razvidno, da današnja kriza ni kriza gospodarstva, marveč kriza gospodarskega sistema, predvsem pa kriza duha. Kako bi sicer bilo mogoče, da se da ves svet varati do skrajnih mej? Kako bi bilo sicer mogoče slepomišljenje, ko je vendar vsakomur znano, da se da kriza odpraviti le, če prevzame človeška družba odgovornost za eksistenco vsega človeštva.

Celo enostavno vprašanje, da se skrajša delovni čas, ki bi vsaj začasno omilil brezposelnost, obravnava današnja družba brez posebnega interesa.

Duh je v krizi! Najprej je treba zbuditi duha iz krize, predočiti mu dejanski položaj in pokazati edini izhod, ki je v temeljiti izpremembi gospodarskega sistema, da bo pravično služil vsemu človeštvu.

Naše sadjarstvo in gospodarska kriza

Ne vem, kako bi izgledal otrok, ki bi bil prepuščen samemu sebi kakor goba v hosti. Prihodnost človeka je v glavnem odvisna od vzgoje. Dobro odgojen otrok rodi dober sad, t. j. njegova dela so lepa in koristna, slabo odgojen pa dobi ime »divjaka« in rodi slab sad. Njegova dela so divja, z raznimi boleznimi obtežena, nikomur koristna. To sprevidi vsakdo. Nerazumljivo pa je, da ljud-

je v sadjarstvu ne spoznajo, kako zelo grešijo vsi, ki drevo kratkomalo zatlačijo v tesno luknjico in se potem ne brigajo več zanj.

Že večkrat sem omenil, kako veliko škodo povzročajo krvava uš na sadnem drevju. Posebno velika škoda nastane s tem, da uš nabode drevesne korenine ob deblu. Iz teh se spuščajo potem poganjki in s tem oslabijo drevo popolnoma, da se zgoraj sčasoma popolnoma posuši, ker mu ti, iz korenine zrastle poganjki večino soka, ki bi moral preživljati drevo in sad, že spodaj porabijo, da lahko preživljajo smrtonosno krvavo ušico. In kaj sem te dni zopet opazil? Našel sem v raznih krajih nevedneže, ki te za drevo smrtonosne poganjke kar lepo negujejo in poleg debla še v tega, ki preživlja drevesno smrt, cepijo kakor drevesničar v drevesnici divjake. To je nečuvstvo! Opozarjal sem te posestnike na škodo, ki si jo s tem pomnožujejo, pa so mi odgovorili: »Mi pač mislimo, da bi bilo tako dobro, saj nas ni doslej še nihče učil sadjarstva; delamo, kakor nam pride na um.«

Tu se vidi, kako zelo potreben je pri nas praktični pouk na mestu samem. Samo teoretični pouk v hotelskih in gostilniških dvoranah je brezploden. Dokler ne bo kmet deležen praktičnega pouka na licu mesta, ne bo imel od suhih besed nobene koristi.

Ako se človek napoti iz Celja po cesti proti Galičiji, vidi, kdor ima kaj smisla za gospodarstvo, kako je sadno drevje zapuščeno in zanemarjeno. Med posestniki so res tudi izjeme. Gostilničar g. Fr. Fazarinc na Ostrožnem je n. pr. ob cesti nasadil zelo lepo in pravilno mlada drevesca, ki so vzgled vsem drugim nasadom. Da bo pa njegovo in vseh drugih delo, ki bodo po njegovem vzorcu sadili, popolno, naj po preteku treh let v krogu od jame v izmeri enega metra 30 cm globoko prekopijejo in pognojijo. To bo popolno delo za drevesce, ki bo stotero poplačano.

Vesetje do sadjarstva je treba priznati tudi g. M. Zagodeju na Ostrožnem. Menda nima nihče v celjskem okolišju toliko sadonosnikov kakor on. Skoro vsak prostor in prostorček je že zasadil in še vedno sadi. Da pa njegovo zanimanje in delo ni v polni meri rodilo zaželjenega sadu, je v veliki meri krivo dejstvo, da ni imel

prilike se ob pravem času strokovno dovolj poučiti o umnem sajenju, saj že v bivši Avstriji ni bilo dovolj sadjarskih instruktorjev. Mnogo so takrat zakrivili privatni in državni drevesničarji. Sam g. Zagode mi je zatrjeval, da je dobival ravno iz državnih drevesnic že s krvavo in listno ušico okužena drevesca. Da pa svoje obsežne sadonosnike popravi in uredi tako, da bodo odgovarjali svojemu namenu, je pričel s temeljito reorganizacijo. Najprej je začel med vrstami orati, kar je za sadonosnike izredno važno. S tem se zrahlja zemlja, da se lahko korenine brez napora hitro razvijajo in širijo, poleg tega se pa onemogoči razširjenje vsakovrstnega mrčesa. Tako delo je nad vsemi drugimi opravili in vredno vsega priznanja.

Poznam več sadonosnikov, kjer se orje med vrstami. Te vrste kultura je udomačena zlasti v okolici Gradca in sega tja do Hartberga. Tam raste sadno drevje bujno, ni mnogo napadeno od zajedalcev, rodi obilen in čist sad, ki pa vsled podnebja v dobrem okusu daleč zaostaja za našim. Če bi pri nas, kjer je za produkcijo lepega in okusnega sadja podnebje tako ugodno, ravnali in gojili po istem sistemu, bi pridobili vsako leto lepe milijone, ki nam tako primanjkujejo.

Naj bi moje besede in želje po izboljšanju ne ostale brezuspešne, saj kličem iz lastnega, mnogoletnega prepričanja! Sedaj se bliža ugoden čas za saženje drevja. Ne držite rok križem, oglejte si zanemarjena drevesa, okopljite jih tako daleč, dokler seže zgoraj krona; le nekaj pednjev okoli debla je premalo, kajti korenine sesalke, ki dobavljajo drevesu in sadju živžev iz zemlje, so prav pod drevesno krono, ne pa pri deblu. Tudi gnojenje samo tik ob deblu je nezadostno. Ne zanemarjajte torej dreves, ki so naši največji dobrotniki. Dajmo jim jesti in piti tam, kjer lahko drevesa živijo, t. j. tam, kjer imajo najmanjše koreninice, ki so ravno pod drevesnimi kronami. Poleti, zlasti od konca julija do konca avgusta je nujno potrebno, da zalivamo drevesa z razredčeno gnojnico, ker si drevo v tem času nabira plodnih snovi za prihodnje leto.

Ako bomo začeli vsi tako delati, bo naša borba z gospodarsko krizo uspešna.

SILVIJ HRUST:

Moje dogodivščine

2. Borba z gostilničarjem

Bil sem se mlad, davno je to bilo. Ves svet mi je lovcu bil lovišče. Če bi znala govoriti moja zvesta puška, ne bilo bi to zame dobro.

Tako sem nekoč krenil na gornje Štajersko, da pogledam za jeleni. Dospel sem tudi v Gaistal in se udomil pri Jagawirtu. In takole ob večerih sem po kegljanju vzel v roke citre, zaigral in zapel. Po dolinici se je razletela vest, da je na večer pri Jagawirtu zdaj prav prijetno, tja je odnekod prišel kodrolas vesel fant, ki citra, pije in poje.

Tisti večer se je nabralo na moč ljudi, ki so jedli, pili in poslušali. Gostilničar, ki je bil močan debeluhar in mesar, je moral zaklati koštruna. Poper v koštrunjem guljažu je delal žejo, vino pa veselo voljo.

Ko mi je zmanjkalo nemških pesmi, sem segel po slovenskih. In še bolj so tiščali ljudje k meni, tako jim je bila slovenska narodna pesem všeč. Tako je Lizi, prav čedna domača hčerka, zlezla prav do mene in občudovala od blizu prelepo tujo pesem. In pevca. Zarele so ji oči in ličeca, v srcu se ji je oglašal odmev.

Jagawirt z ženo pa je bil zadovoljen z množico gostov, smehljal se je in menjal roke. Na uho mi je povedal:

»Dragi moj, nocoj boš spal pri nas, hvaležen sem ti. Jej in pij, zate je vse zastoj!«

Ljudje so kar noreli, plesali, da se je zibala luč pod stropom, in cepetali z nogami.

In Lizika! Z očmi mi je namignila, dvignila se je od mize in je stopila iz sobe. Malce počakam, odložim citre in nem vstanem. Venkaj me je gnalo, da grem pogledat v zvezde. In kakor bi bilo dogovorjeno, na pragu kuhinje je stala Lizi — in mimogrede so se najine ustnice našle v poljubu. Oh! Nisem bil utegnul, da bi jo bil pritisnil na svoje srečno srce, kar je vrasla v ozadju njena mati. In odskočila sva vsaksebi — nesrečna usoda! Vrnil sem se k gostom, ki so še hoteli plesati.

Lizike pa ni več bilo. Mati in oče sta se v kuhinji repenčila nad njo, ubožico, potem je morala takoj k počitku. Jaz pa sem igral spet in pel, a zdaj samo žalostinke, da so se ljudje čudno spogledovali. To mi je v glavi šumelo, kako bi se mi še kdaj srce moglo naslajati ob Lizikinih ustnah.

»Poberi se iz hiše, ciganski potepuh! Sicer te zgrabim in vržem na cesto, da se razletiš, capin!« Tako je divje prasnili vame gostilničar in si pričel vihati rokave, vrtal je z besnimi očmi vame.

Jaz pa sem planil na klop, prav tako in zavihal rokave in oznanil:

»Vsi ste priče, da sem bil žaljen. Gostilničar bi me rad zapodil, to naj bi bila hvaležnost za moj trud. Pač pa sem voljan, da se borim za svojo pravico. Gospod Jagawirt, zgrabiva se!«

Odložil sem bil revolver, uro, nož in denar, stole in mize potegnili k stenam. Pivci so stvorili špalir ob zidu in mi voščili srečo.

Sredi sobe se zgrabiva, oba hudo razjarjena, mikastiva se semintja, močan je debeluh! Držal me je za pas in vlekel k sebi na prsa. Upiral sem se z iztgnjeno roko, ki se mu je hudo zadirala v trebuh. Ko se je bil v svojem brezuspešnem prizadevanju utrudil, sem jaz prešel v napad.

Trikrat ga potegnem v krogu okoli sebe v sunkih, nenadoma se sklonim in ga dvignem od tal. Nihal je v zraku in tulil v strahu:

»Ne na tla!«

»Kje želiš ležati? Sicer te vržem sam.«

»Ne! Pustite me! Prijatelja si bodiva, pri nas lahko spite!«

In žena njegova je jokaje prosila zanj in mi obetala vse gostoljubje še za prihodnji dan.

Upehanega gostilničarja sem postavil spet na tla. Da take zone še nikoli ni bil občutil, mi je zatrjeval prijazen. Gledalci so me občudovali kot čudež in mi čestitali k zmagi.

Še smo pili, založili so me z najboljšimi cigarami. Popil sem še skledo črne kave, nato sem legel v posteljo in so me zavili v odeje. In še zaklenili so me v sobo sami. Ko pa sem v jutro čil in zdrav vstal, sem si odklenil seveda sam z enim samim sunkom. Gostilničar je majal z glavo:

»Takega hrusta pa še ni bilo k nam! Če so vsi Slovenci taki, pohrustali nas bodo Nemci.«

Zajtrkoval sem dobro in obilo, vse zastoj, le Lizike nisem več videl. Potem sem vzel puško in krenil v drug revir.

3. Vaba in gaba

Nasadil sem nekoč tristo divjakov sadnega drevja. Nasad sem obdal s plotom, da bi mi po zimi zajec ne

Občni zbor podružnice SLD v Celju

CELJE, 20. februarja.

Podružnica Slovenskega lovskega društva v Celju je imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo 19. t. m. popoldne v hotelu »Hubertusu« ob zelo lepi udeležbi članstva. Predsednik podružnice g. direktor Mravljak je prisrčno pozdravil navzoče člane, zlasti udeležence iz oddaljenih krajev, in prečital brzojavni pozdrav predsednika osrednjega odbora SLD g. dr. Lovrenčiča. Nato se je spomnil lani umrlih odličnih članov podružnice g. nadsvetnika inž. Vinka Travirke v Celju, lekarnarja Vaclava Prorazila v Konjicah in pri Dunajskem Novem mestu smrtno ponesrečenega dr. Stanka Erhartiča. Predsednik je poročal, da delovanje podružnice lani ni bilo tako živahno kakor prejšnja leta, ker se ni uveljavljala uredba k novemu lovskemu zakonu, ki jo mora sprejeti izvoljeni banovinski svet. Podružnični odbor je začel tesno sodelovati s Strejsko družino v Celju. Lani se je podružnica udeleževala pri strožji kontroli lovskih dokumentov. Pristojbine za lovske čuvaje se bodo morda znižale, treba bi bilo tudi doseči znižanje ostalih lovskih pristojbin. Neanonimne ovadbe je podružnica odstopala lovski oblasti. Podružnica je prednjačila glede zatiranja ptic roparic; poleg 14 razpisanih nagrad v skupnem znesku 3.000 Din je razdelila lovcem še tri nagrade. Odbor je sklenil, da bo podružnica priredila v soboto 11. marca v Narodnem domu lovsko veselico; čisti dobiček je namenjen brezposelnim. Podružnica se je v jeseni po deputaciji udeležila proslave 25-letnice Slovenskega lovskega društva v Ljubljani. Slovensko lovsko društvo se bo v doglednem času reorganiziralo. Nedavno je bila ustanovljena podružnica v Novem mestu. Najmočnejša je ljubljanska podružnica, sledita ji mariborska in celjska. Predsednik je ob koncu pozdravil tudi inž. Cirila Rihtarja, novega gozdarskega referenta na sreskem načelstvu v Celju, in ga prosil za sodelovanje.

Tajnik g. Zorko je poročal, da je imela podružnica ob koncu minulega leta 615 članov. Blagajnik gosp. Cimprič je poročal, da znaša imovina podružnice 20.193 Din. V minulem poslovnem letu je na novo pristopilo 39 rednih članov in 27 lovskih čuvajev, izstopilo 26 rednih članov in 31 lovskih čuvajev, umrli pa so 3 redni člani. Sedaj ima podružnica 600 članov. Knjižničar g. Cilenšek je poročal, da ima lovška knjižnica 120 del, 18 več ko lani. V minulem poslovnem letu je izposodila 36 knjig. Na predlog pregledovalca računov gosp. Grajžlja je bil vsemu odboru soglas-

no podeljen absolutorij, blagajniku pa še posebej izrečena zahvala.

Po pravilih so bili štiri prosta odborniška mesta s soglasno izvolitvijo zasedena z gg. Fricem Confidentijem, Mirkom Detičkom, inž. Cirilom Rihtarjem in Antonom Zorkom. Za zaupnika je bil izvoljen g. Janko Wagner. Pregledovalca računov sta gg. prof. Lavrenčič in Grajželj. Delegati za občni zbor osrednjega društva so gg. Bernardi, Confidenti, Cimprič, M. Detiček, dr. Šandor Hrašovec, Grajželj, Kraupner, Stanič, Zorko, Wagner, inž. Rihtar in Košutnik.

Celjska podružnica SLD članom v Laškem ne bo delala ovir, če bodo hoteli pristopiti k trboveljski podružnici. Ta prestop bi morala odobriti glavna skupščina osrednjega odbora. Občni zbor podružnice je ugodil prošnji članov v Rogatcu in Oplotnici glede ustanovitve odsekov celjske podružnice v Rogatcu in Oplotnici. Odbor bo izvršil podrobnosti.

Občni zbor je sklenil poslati zaslužnemu predsedniku osrednjega društva g. dr. Lovrenčiču v Ljubljani pismen pozdrav. Gosp. Stanič je izrazil željo, da bi bila lovška zabava, ki bo 11. marca v Narodnem domu v Celju, dobro obiskana. Gosp. dr. Bavdek je predlagal, naj bi se vsako leto vršila občni zbor in lovski ples isti dan. Podružnica bo tudi letos razpisala nagrade za zatiranje pitč roparic. Odbor bo tudi razpisal nagrade lovskim čuvajem za izsleditev lovskih tatov, ki se bodo izplačale, čim bo izsledeni lovski tat pravomočno obsojen. Občni zbor je zavrnil izpad Sadjarskega in vrtnarskega društva proti Slovenskemu lovskemu društvu. Podružnica SLD bo priredila v začetku marca lovski tečaj. Take tečaje bo na željo prirejala tudi v drugih krajih. Gosp. inž. Rihtar je podal nekaj zanimivih pojasnil glede novega lovskega zakona. Občni zbor je potekel vseskozi stvarno in v najlepši slogi.

Opozorilo mlinarjem, trgovcem z moko, pekomo in slaščičarjem

Davčna uprava v Celju razglša: Uredba o skupnem davku na poslovni promet z dne 3. novembra 1932, št. 75.060, predpisuje, da morajo mlini (mlinarji) od 1. januarja 1933 dalje 1. izstavljati račune po uradnem obrazcu za ves promet z moko razen one moke, ki se kmetovalcu jemlje in vrne iz žita, ki ga je kmetovalec sam pridelal; 2. opremljati s predpisanimi vinjetami vse vreče z moko (v promet stavljeni ali moko oseb, ki niso kmetovalci) razen vreč z moko kmetovalcev v smi-

slu točke 1.) odnosno razen vreč z meljavo kmetovalcev, ki služi kmetovalcem za lastno uporabo. Navedene račune — in sicer po 50 skupaj in povezane v blok (v triplikatu) — izdajajo po 21 Din za blok večje trafike in davčna uprava, predpisane vinjete pa dobe mlini (mlinarji) na zahtevo brezplačno pri davčni upravi. V račune je treba vedno vpisati množino izdane meljave in vsoto plačanega skupnega davka na poslovni promet, na vinjetah pa morajo biti razvidni označba trvdke, dan izdaje (prodaje vreče) z meljavo in dan knjiženja v knjigi opravljenega prometa odnosno v trgovskih knjigah.

Davčna uprava v Celju poziva vse prizadete osebe, da se točno ravna po predpisih navedene uredbe. One, ki se ne bodo ravnali po tej uredbi, bodo zadele kazenske posledice.

Trgovski in kmečki mlini plačujejo naslednji skupni davek na poslovni promet od vse meljave, ki jo dajejo v promet: za žitno moko 6, za koruzno moko 2,4 in za otrobe 2 odstotka prodajne cene. Če se melje tuje žito proti plačilu v gotovini ali merici in vrne potem naročniku, ki ni kmetovalec, moka, plača kot skupni davek na poslovni promet kmečki mlin 6 par od kg koruzne moke, trgovski mlin pa 8 odnosno 3 pare od kg žitne ali koruzne moke. Skupnega davka na poslovni promet

Vedno beli zobje

Poročam vam da že 15 let uporabljam zobno pasto »Chlorodont«. Še nikdar nisim razočarala. Imeli smo vedno bele zobe in prijeten okus v ustih, tembolj ker uporabljamo že dalj časa Chlorodont ustno vodo. Tudi uporabljamo cela družina samo Chlorodont zobne ščetke. J. Podgornik, T... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.- in Din. 13.-, ker zavračate vsak nadomestek

je oproščena izdana meljava le, če je naročnik kmetovalec. Od lastnega žita, ki ga melje kmetovalec-mlinar v lastnem mlinu za lastno porabo, se ne plačuje poslovni davek. Pač pa je treba plačevati splošni 2odstotni davek na poslovni promet za plačila ali odškodnine kmetovalcev, ki jih prejema mlinar za mletje.

Za prodajo moke na trgu se pobira 6 odnosno 2,4% skupni davek na poslovni promet od vsakogar, ki se ne more izkazati s pravilnim računom, od koga je nabavil ali kupil moko. Osebe, ki trgujejo z moko ali ki uporabljajo odnosno predelujejo moko v obrtne svrhe (peki, slaščičarji), morajo račune o nakupu moke hraniti in jih dajati na zahtevo davčnemu oblastvu na vpogled, sicer se jim uradno predpiše skupni davek na poslovni promet od vse najdene množine moke in za ves promet iz dobe, glede katere bi plačila davka ne mogle izkazati z računi. Peki in slaščičarji plačujejo za predelovanje moke 3odstotni dodatni poslovni davek.

DOMAČE VESTI

d Desetletnica smrti dr. Ivana Tavčarja. V nedeljo 19. t. m. je minilo deset let, odkar je v Ljubljani za večno zatisnil svoje oči eden največjih in najzaslužnejših sinov slovenskega naroda dr. Ivan Tavčar, ustanovitelj Narodne napredne stranke, bivši državni poslanec, dolgoletni župan ljubljanski in veliki slovenski pisatelj. Naš narod bo ohranil dr. Ivanu Tavčarju večni spomin.

d Narodna skupščina je v petek 17. in soboto 18. nadaljevala razpravo o novem občinskem zakonu. Večji del obeh sej je bil posvečen odgovoru na punktacije, ki so jih 16. t. m. v senatu iznesli dr. Šuperina in tovariši. Zastopniki Hrvatov, Srbov in Slovencev so enodušno protestirali proti nastopu članov Nar. kluba senatorjev v četrtek 16. t. m., ki se niso niti najmanj pomišljali sodelovati v šestojanuarskem režimu. ki pa smatrajo, da je zopet napočil čas, ko bi mogli v kalnem ribariti. Govorniki so z ogorčenjem in med burnim pritrjevanjem vse zbornice obsodili početje gg. dr. Šuperine, dr. Šverljuge in dr. Frangeša, ki se hočejo naenkrat predstavljati za zaščitnike kmečkega prebivalstva, ki pa so v času, ko so bili aktivni ministri, zastopali zgolj interese velekapitala in bank, in niso našli niti trohice razumevanja za težnje kmečkega dela našega naroda. Vsi govorniki so jim tudi oporekali pravico, govoriti v imenu naroda, ker nikogar ne zastopajo, niso od nikogar izvoljeni, marveč jih je spravila na sedanje položaje samo milosti vladarja. Narodna skupščina je obenem z zavrnitvijo punktacij odločno manifestirala voljo, da brani narodno in državno edinstvo vedno in povsod. Skupina hrvatskih narodnih poslancev z Antejem Kovačem na čelu je 17. t. m. pismeno zahtevala od ministra za telesno vzgojo dr. Hanžeka pojasnila o ozadju škofovskega pastirskega lista.

d Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Laškem je s sodbo z dne 4. nov. 1932 Ksp III 323/32 v smislu § 55. kaz. zakona prepovedalo Hinku Korenu. roj. 10. jul. 1907. v Petrovčah, elektriku in Trbovelj, zahajanje v krčmo za dobo pol leta, in sicer od 12. febr. 1933 do 12. avg.

Gramofoni radioaparati in raznovrstna popravila
ANTON LEČNIK, Celje, Glavni trg 4

1933. Vsakdo, ki ve za razglašeno prepoved, pa kljub temu postreže tej osebi z opojilom, bo kaznovan po § 278. kaz. zakonika.

d Dunajska vremenska napoved za torek 21. t. m.: Najbrž bo snežilo še dalje.

Celje in okolica

c Sestanek krajevnega organizacije JRKD za mesto Celje bo v sredo 22. t. m. ob 20. v klubovi sobi v Celjskem domu. Člani naj se udeležijo sestanka v čim večjem številu.

c Narodni poslanec Ivan Prekoršek na Vranskem in Gomilskem. V nedeljo 19. t. m. se je vršil v gostilni g. Karla Košenine na Vranskem zelo dobro obiskan shod JRKD, ki ga je vodil podpredsednik krajevnega organizacije JRKD na Vranskem g. Košenina. Shoda se je udeležil tudi narodni poslanec g. Ivan Prekoršek, ki je podal izčrpno poročilo o političnem in gospodarskem položaju. Nato je g. poslanec dajal pojasnila na razna vprašanja ter sprejemal razne prošnje in pritožbe. Ob 15. se je pričel v narodni šoli na Gomilskem pod vodstvom šolskega upravitelja gosp. Franja Šege sestanek zaupnikov z Gomilskega, Vranskega, Polzele, iz Grajske vasi, Prekope, Braslovč, Št. Petra in Št. Pavla pri Preboldu, ki se je zaradi izredno lepe udeležbe razvil v shod. Narodni poslanec g. Prekoršek je tudi tukaj poročal o političnem in gospodarskem položaju, o punktacijah separatistov in o znanem napadu na Sokolstvo. Na obeh shodih je bila g. poslancu soglasno in z živahnim odobravanjem izrečena zaupnica.

c Petdesetletnica smrti dr. Štefana Kočvarja. V sredo 22. t. m. bo poteklo petdeset let, odkar je umrl v Celju v 75. letu starosti eden najmarkantnejših mož iz dobe našega narodnega probujanja in predstavnik jugoslovenske miselnosti dr. Štefan Kočvar. Pokojnik je bil med ustanovitelji »Slovenskega Naroda« in »Slovenske Matice«. Podpiral je dijake in širil slovenske in hrvatske knjige med našim narodom. Najboljše slovenski možje njegove dobe so bili njegovi prijatelji. Izredne zasluge za slovenstvo Celja in celjskega okrožja si je pridobil dr. Kočvar z ustanovitvijo Čitalnice v Celju. Čitalnico je vodil sam, zbiral okrog sebe rodoljube, jih vnel za narodno delo in vzgojil zavedno slovensko generacijo, ki je z velikimi uspehi nadaljevala njegovo delo. Dr. Štefan

oglodal drevja. Toda sem pozabil na to, da sneg rad zamete tudi plot in se tako zajec lahko skobaca čezenj.

Ze prva zima je bila huda, druga pa jo je še prekosila in je plotove visoko presnežila. Zajčki so brez truda uhajali v nasad objedat drevje. Kolika škoda! Pa sem si med drevesci pripravil sedež, kjer bi prežal na zajce s puško v roki in si tako sam vzel odškodnino za škodo. Toda dobre sreče nisem imel. Prevdarjal sem semintja in sem slednjic prav uganil, kako si naj pomagam.

Zajcem sem nastavil vabo. Na vsako peto drevesce sem obesil korenček. Posledica tega je bila, da sta mi v pest prišla dva škodljivca, ki sem ju pojedel v obari.

Kmalu nato pa sem se oglasil pri baronu, ki je bil lov njegov. Prosil sem ga, naj mi poravnata zajčjo škodo. Obljubil mi je, da to stori. Skrivaj pa takoj pošlje lovca k meni, da si škodo ogleda. Nisem se še bil vrnil, ko je medtem lovec pregledal moj nasad. Seveda je opazil korenje drevju — vabo za zajce in me je

zabil baronu.

zlega sluteč pri baronu s prošnjo, naj mi plača oglodano drevje.

»Saperment!« se je zadril, da bi se bil skoro podr. In s palico je srdit udaril po mizi:

»Nesramnež, sami ste vabili žival k drevju, ki ste nanj obešali korenje, in zdaj zahtevate še odškodnino, kaj?«

»Pomirite se!« mu mirno svetujem. »Naj vam pojasnim, da to pač ni bila vaba, nego le gaba. Blagovolje pogledati sami!«

Baron si brž konja osedla in skupaj jo mahneva k meni naravnost v drevesnico. Snežilo je bilo prejšnjo noč, mojih stopinj ni bilo mogoče tu več spoznati.

Baron razjaše, stopi k drevju, sname dva korena, nalita s terpentinom, neprijetno dišeča. In sram ga je bilo, da je verjel bedastemu lovcu in vzrotil nad menoj. Tri desetake mi pomoli pod nos:

»Zadnjikrat sem vam danes škodo poravnal. Odslej se sami s puško branite zajcev, kakor veste in znate, mene pa v miru pustite! Streljajte divjad v okolici, kolikor se vam ljubi. Zbogom!«

Prav rad sem upošteval baronove besede. In nič več ni glad priganjal zajcev v mojo drevesnico po skorjice.

EM. LILEK :

Slovenski šolniki v Bosni in Hercegovini

za avstro-ogrsko gospodstva od 6. novembra 1879 do 31. oktobra 1918 in za časa naše jugoslovenske vlade od 1. nov. 1918 do 1929.

(Dalje.)

Zakaj sem vse to pripovedoval? Ker se nemški pregovor glasi: »Man soll sein Wissen und seine Verdienste nicht immer unter den Scheffel stellen.« Človek mora dostokrat braniti tudi svoje delo, svoje zasluge in svojo čast. Po prevratu sem poslal »Prosvetnemu odboru« v Beogradu svojo »Povijest srednjega vijeka za više razrede srednjih škola« in »Povijest novoga vijeka za više razrede srednjih škola« — ki sta bili l. 1920. na zborovanju Zgodovinskega društva slovenskih profesorjev v Ljubljani v

moji prisotnosti ocenjeni kot »izborni« — z vprašanjem, ali bi hotel Prosvetni odbor odobriti moja dva poslana učbenika za porabo v naših srednjih šolah. Jaz ju hočem prirediti po današnjih političnih razmerah. Paket s knjigama je bil 6. oktobra 1919 poslan iz Celja in 17. oktobra naslovniku dostavljen.

Na moje vprašanje, kaj je z mojima knjigama, nisem dobil nobenega odgovora, pa tudi knjig nisem dobil vrnjenih.

Pripominjam, da mi je še pred kratkim univ. prof. N. rekel, da on še sedaj uporablja mojo »Povijest srednjega vijeka za više razrede srednjih škola«. Kako jo je ocenil dr. Srkulj v hrvaškem »Nast. Vjesniku«, o tem pozneje.

Pripominjam dalje, da ne poznam nobenega učbenika zgodovine novega veka za više razrede srednjih šol, v katerem bi obča in obenem tudi kulturna zgodovina bila obdelana v taki pregledni in zadostni izmeri, kakor v moji knjigi.

L. 1920. je bilo na filozofski fakulteti v Skoplju

razpisano mesto za zgodovino in etnografijo. Ker so mi Srbijanci že l. 1906. ponudili zgodovinsko stolico na novo osnovani beograjski univerzi in ker sem želel zapustiti Celje, sem tudi jaz prosil za razpisano mesto. Prošnji sem dodal svoja spričevala z graške univerze, izkaze o svojem učiteljevanju in svoje zgodovinske in etnološke razprave.

Tudi ministrstvo prosvete mi ni dalo nobene rešitve moje prošnje, pa mi tudi ni vrnilo mojih spričeval niti mojih knjig in priloženih pisem znanstvenikov, čeravno sem štirikrat za to prosil potom gimnazijske direktije v Celju ali pa tudi direktno, in čeravno sem dvakrat priložil predpisanih 20 dinarjev za vrnitev paketa, 3 kg težkega, ki je bil oddan v Celju 13. marca 1920, v Beogradu pa od pošte izročil »na potpis K. Pavloviću, činovniku u ministarstvu prosvete«. (Poštini in brzojavni urad v Celju 10. septembra 1920.)

Tudi tukaj velja: Habent sua fata libelli.

Kočevar je svetel vzgled globoke, tvorne ljubezni do slovenstva in jugoslovenstva. Ob 50-letnici njegove smrti piše »Jutro«: »Starodavno celjsko mesto, katerega slovenstvu je posvetil Štefan Kočevar svoje najboljšie sile, naj bi letos, v njegovem jubilejnim letu, slovesno proslavilo njegov spomin s tem, da imenuje eno svojih reprezentativnih ulic z njegovim imenom. S tem bo najlepše proslavilo tudi sebe.« Zgodovina našega naroda je dodelila velikemu Slovencu in Jugoslovenu dr. Štefanu Kočevarju častno mesto.

c **Drevi ob osmih** bo predaval na Ljudskem vseučilišču v risalnici meščanske šole g. dr. Cvetko Šribar iz Celja o fašizmu, hitlerjanstvu in komunizmu. Na to zanimivo predavanje ponovno opozarjamo vse obiskovalce Ljudskega vseučilišča.

c **Članski sestanek** podružnice Društva jugosl. obrtnikov za dravsko banovino v Celju bo v sredo 22. t. m. ob 20.30 v spodnjih prostorih Narodnega doma. Na dnevnem redu je podrobna razprava o pravilih prisilnih rokodelskih združenj. Ker je sestanek zaradi bližajočih se občinskih zborov združenj velike važnosti, naj se obrtništvo sestanka udeleži polnoštevilno.

„Šlager“

izposojevalnica gramofonov od Din 10-gramofonskih plošč „1-1“

Istotam

„Rekord“

manufaktura na obroke. Celje, Dečkov trg 4 a.

c **Jubilejni občni zbor.** Drž. krajevna zaščita dece in mladine v Celju bo imela svoj 25. redni občni zbor v torek 21. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma. Na ta jubilejni občni zbor so vabljeni vsi prijatelji uboge mladine.

c **Združenje trgovcev za mesto Celje** bo imelo svoj redni občni zbor v sredo 15. marca ob pol 20. v mali dvorani Narodnega doma. Na dnevnem redu je tudi sklepanje o izvedbi obligatornega zavarovanja po § 384. obrtnega zakona. Za sklepčnost skupščine je potrebna navzočnost najmanj ene tretjine vsega članstva. Sicer se vrši skupščina eno uro pozneje istotam in z istim dnevnim re-

dom. Za sklepanje o izvedbi obligatornega zavarovanja je po § 378. obrtnega zakona potrebna navzočnost polovice vseh članov. Članom, ki se brez predhodne tehtne opravičbe ne udeležijo skupščine, ima uprava po členu 8. pravil pravico naložiti denarno kazen.

c **Občni zbori obrtnih zadrug.** V četrtek 23. t. m. ob 8. zjutraj bo imela svoj redni občni zbor obrtna zadruga pekov v Celju, istega dne ob 13. obrtna zadruga mesarjev in prekajevalcev v Celju; v nedeljo 26. t. m. ob 8. zjutraj pa obrtna zadruga kovačev v Celju. Vsi trije občni zbori se bodo vršili v hotelu »Pošti«.

c **Klub slovenskih kolesarjev v Celju** bo imel svoj redni občni zbor v torek 21. t. m. ob 19. v hotelu »Hubertusu«.

c **Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga v Celju** bo imela svoj redni občni zbor v soboto 25. t. m. ob 15. v okoliški narodni šoli v Celju.

c **Mladinska sekcija »Soče« v Celju** bo imela svoj 1. redni občni zbor v četrtek 23. t. m. ob 20. v novem lokalu v Narodnem domu (III. nadstropje, desno). Vpisovali se bodo novi člani. Primorska mladina, organiziraj se!

c **Hmeljarska podružnica v Celju** bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo 26. t. m. ob 8. zjutraj v občinski posvetovalnici na Bregu.

c **Sokolska telovadba starejših sester** odpade ves ta mesec. — N.

c **Ljubljanska sekcija Jugoslovenskega veterinarskega društva** bo imela v nedeljo 26. t. m. ob 10. dopoldne četrtletni sestanek v Celjskem domu.

c **Seja uprave SSK Celja**, ki je bila oločena za torek 21. t. m., se ne bo vršila, ker več gg. nima časa. Seja bo šele v ponedeljek 27. t. m. ob 20. v klubovi sobi v Celjskem domu. — Predsednik.

c **Bliža se pustni torek!** Celjsko Olepševalno in tujsko-prometno društvo dela ogromne priprave za svojo veliko maškerado, ki bo 28. febr. ob 8. zvečer v vseh prostorih Celjskega doma. Vstopnina samo 10 Din. Pri vходу v veliko plesno dvorano bodo dobili gospodje pravilne čepice proti najmanjši odškodnini. Maske prejmejo po legitiranju umetniško izdelane številke za konkurenco, ki se bo otvorila kar najslovesneje po plesu z gum. balončki malo pred pol-

nočjo. Društvo samo bo nudilo v svoji režiji obiskovalcem pol zastoj krasne nageljne, izvrstno kavo ter izbrane slaščice; vse drugo bosta pa založili po najnižjih cenah hotelska klet in kuhinja. O peterih dragoce-nih dobitkih najlepšim maskam bomo govorili v prihodnji številki »Nova Doba«. Posebno lepo od požrtvovalnih celjskih dam je to, da so prevzele predprodajo vstopnic za maškerado kakor tudi glasovnic za konkurenco mask; iste listke ima v zalogi tudi knjigarna K. Goričarja vd. Vsakemu usmiljenemu človeku je na tem, da bi uspela ta udomačena plesna prireditev čim lepše; saj smo že objavili, da je čisti dobiček tega večera namenjen samo olepšanju mesta Celja, pri katerem delu se bodo upoštevali predvsem naši ubogi in brezposelni delavci.

c **Diplomirala je** 16. t. m. na ljubljanski univerzi iz francoščine absolvirana filozofinja gđc. Heda Brglezova, hčerka ravnatelja hotela »Evrope« g. Bergleza v Celju. Čestitamo!

c **Drzna produkcija v Savinji.** V nedeljo 19. t. m. v prvih popoldanskih urah se je nudila številnim gledalcem, ki so se zbrali na obeh bregovih ob Savinji med kapucinskim in prvim železniškim mostom, mala senzacija. Ob zvokih godbe se je pognal mladi Celjan Adolf Kovač v ledeno mrzle valove Savinje in plaval od prvega do drugega mosta. Pozneje je ponovil svojo produkcijo in plaval nekaj časa tudi pod vodo. Izgledalo je, da nevarna kopelj Kovača ni posebno prevzela.

c **Celjski občinski svet** bo imel redno sejo v petek 24. t. m. ob 18.

c **Občni zbor »Merkurja« v Celju.** Celjska podružnica »Merkurja«, društva trgovskih in privatnih nameščencev Jugoslavije v Zagrebu, je imela te dni svoj tretji redni občni zbor. Predsednik g. ravnatelj Drago Kralj se je spominjal lani umrlih članov gg. Maksa Detička, Fr. Schrola in dr. K. Wolfa. Iz poročila o lanskem poslovanju podružnice, ki ga je podal poverjenik podružnice g. Mario Schmidichen, je razvidno, da število članov kljub mnogim redukcijam ni znatno nazadovalo. Ob koncu l. 1931. je imela podružnica 219, med letom je bilo odjavljenih 48, na novo prijavljenih 36 članov, tako da je bilo ob koncu leta 207 članov. Brezposel-

ne podpore je prejemale lani 11 članov v skupnem znesku 8000 Din. Dve- ma rodbinskima članoma je bila izplačana posmrtnina v skupnem znesku 4.500 Din. Za člane in njihove svojce je bilo lani izplačanih na račun bolniške blagajne 131.928 Din. višjih dajatev na račun društva pa je bilo 67.041 Din. Novemu odboru predseduje zopet g. ravnatelj Drago Kralj, nadzornemu odboru pa gosp. Oskar Wagner. Na občnem zboru se je razvila živahna debata o predlogu ravnateljstva SUZOR-ja v Zagrebu glede teritorialne omejitve blagajn privatnih nameščencev. Ker predlagana omejitev ni v interesu članov, ki bi s tem izgubili v zakonu določeno in priznano fakultativno pravico, in ker ne odgovarja intencijam socialne politike, bo podružnica nastopila proti tej nameri in sestavila zadevno resolucijo, ki bo po delegatih 26. t. m. predložena glavni skupščini »Merkurja« v Zagrebu z nalogo, da se pozneje izroči vsem pristojnim činiteljem.

c **Samomor gostilničarja v Štorah.** V zadnji številki smo poročali o tragični smrti gostilničarja in posestnika g. Franca Debelaka v Štorah, ki ga je 16. t. m. ob 17.45 razmesaril vlak. Kakor smo izvedeli, ni verjetno, da gre za samomor, marveč je postal g. Debelak očividno žrtev nesreče. Najbrž je hotel pogledati streho na svoji hiši, ki jo je hotel popraviti. Stopil je na železniško progo poleg hiše in zaradi naglušnosti preslišal bližajoči se vlak.

c **Žetev smrti.** V celjski bolnici so umrli: v petek 17. t. m. v 72. letu starosti g. Jakob Wusser, kolarski mojster v Razlagovi ulici v Celju in častni član Združenja kovinarjev in kolarjev. Istega dne je umrl 50-letni brezposelni kamnosek Leon Finker, pristojen v Modraže pri Poljčanah, v nedeljo 19. t. m. pa je umrla 25-letna brezposelna kuharica Ana Pernatova iz Šikole pri Pragerskem. Bodi jim ohranjen blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

c **Nesreča in napad s kolom.** V petek 17. t. m. je padel 53-letni posestnik Filip Kračun iz Prelog tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo v stegnu. — 25-letni dninar Jakob Naglič iz Višnje vasi si je 17. t. m. pri padcu v gozdu zlomil desno nogo v stegnu. — 26-letni delavec Štefan Orel s Huma ob Sotli je padel 17.

PIERRE BENOIT:

KÖNIGSMARK

Zgodovinski roman

Poslovenil B. Rihteršič

Nič ni rekel, samo gledal me je s svojimi blagimi očmi, polnimi neizmerne dobrote. Skoraj bi rekla, da je bil srečen.

»Hvala!« je šepnil.

»Zakaj?« sem vzkliknila. »Zlomila sem vam nogo, zdaj pa se mi še zahvaljujete! Počakajte vsaj, da vam pomorem.«

Obupano je odvrnil:

»Rajši se vrnite in mi pošljite slugo.«

»Še tega bi se manjkalo!« sem jezno odvrnila.

»Brez lisice naj se vrnem in če me vprašajo, kje je veliki vojvoda Rudolf, naj rečem: Pustila sem ga na dnu neke globeli, z nogo, zlomljeno na drobne kosce. Ne, gospod.«

»Kakor mislite, da je prav,« je ponižno dejal. »Sicer pa ne vem, kaj vam drugega ostaja?«

»Videli boste.«

Veliki rdečkar se je nedaleč od naju mirno pasel, Taras Buljba pa ga je porogljivo gledal.

59

»Sem, žival nemarna!«

Ko sem ga priklicala, sem takoj vedela, da ne bom imela dovolj moči, da bi velikega vojvodo naložila nanj.

»Kako ste neumni, da jezdite konje, ki so kakor kozolec visoki!« sem jezno vzkliknila.

Ranjenc me je neprestano proseče gledal, da sem postajala že besna.

»Taras Buljba!« sem poklicala.

Mali berberec je prišel, toda bil je slabe volje. Nezaupno je čakal, kaj se bo zdaj zgodilo.

Rudolf Lautenburški ni mogel prikriti strahu.

»Na to žival me mislite naprtiti?« je šepnil. »Rajši bi ostal tu.«

»Ne, nikoli,« sem ponovila in udarila z nogo ob tla. »Taras Buljba je krotak kakor jagnje. Dobro se držite.«

Nemec je bil težek. Vendar sem ga dvignila in z uzdami privezala na sedlo.

Potem sem sama zajezdila velikega rdečkarja.

Lahko si mislite, kako sem se na povratku oštevala. Nič drugega nisem dosegla kakor to, da sem se pokazala usmiljeno tistemu, ki sem ga hotela sovražiti. Potem pa še začuden pogled Tarasa Buljbe, ki me je vso zmedel.

Zdelo se mi je, da mi je očital:

»Kaj sem ti napravil, da si mi naložila Nemca in da si sedla na rdečo spako, ki ima kakor skleda široka kopita?«

Ljudem, ki jih ne maraš poročiti, ni dobro lomiti nog. Odveč bi bilo pripovedovanje o vsem, kar se je potem zgodilo. Bitja kakor sem jaz, se vežejo s svojimi deli — jaz sem se s svojim reševanjem. Drugače me vsi Kaiserji na svetu ne bi bili mogli prisiliti, da vzamem Nemca, ki mi ni bilo zanj.

Čudovit je bil prizor, ko sem prijezdila na velikem konju in vlekla za sabo Tarasa Buljbo, ki je nosil v sedlu zvezanega velikega vojvodo. Lova je bilo takoj konec. Vsi lovci so se zbrali in napravili zmešnjavo, da je bilo veselje. Morala sem pripovedovati, kako je bilo. Povedala sem v kratkih besedah. Sploh sem govorila o nesreči tako, kakor govorimo o rečeh, ki so nam nerodne. Toda ranjenec je dodal celo vrsto podrobnosti. V vročici je blebetal ves čas o meni in napravil iz mene pravo junakinjo. Morala sem prenašati čestitke vsega dvora.

Kaiser, ki vidi vse narobe in veliko, je vzkliknil:

»Dekle, ki se mu že prvi dan ponudi priložnost, da reši svojega zaročenca, je vredno občudovanja.«

Občni zbor podružnice SLD v Celju

CELJE, 20. februarja.

Podružnica Slovenskega lovskega društva v Celju je imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo 19. t. m. popoldne v hotelu »Hubertusu« ob zelo lepi udeležbi članstva. Predsednik podružnice g. direktor Mravljak je pristržno pozdravil navzoče člane, zlasti udeležence iz oddaljenih krajev, in prečital brzojavni pozdrav predsednika osrednjega odbora SLD g. dr. Lovrenčiča. Nato se je spomnil lani umrlih odličnih članov podružnice g. nadsvetnika inž. Vinka Travirke v Celju, lekarnarja Vaclava Prorazila v Konjicah in pri Dunajskem Novem mestu smrtno ponesrečenega dr. Stanka Erhartiča. Predsednik je poročal, da delovanje podružnice lani ni bilo tako živahno kakor prejšnja leta, ker se ni uveljavljala uredba k novemu lovskemu zakonu, ki jo mora sprejeti izvoljeni banovinski svet. Podružnični odbor je začel tesno sodelovati s Streiskim društvom v Celju. Lani se je podružnica udeleževala pri strožji kontroli lovskih dokumentov. Pristojbine za lovske čuvaje se bodo morda znižale, treba bi bilo tudi doseči znižanje ostalih lovskih pristojbin. Neanonimne ovadbe je podružnica odstopala lovski oblasti. Podružnica je prednjačila glede zatiranja ptic roparic; poleg 14 razpisanih nagrad v skupnem znesku 3.000 Din je razdelila lovcem še tri nagrade. Odbor je sklenil, da bo podružnica priredila v soboto 11. marca v Narodnem domu lovsko veselico; čisti dobiček je namenjen brezposelnim. Podružnica se je v jeseni po deputaciji udeležila proslave 25-letnice Slovenskega lovskega društva v Ljubljani. Slovensko lovsko društvo se bo v doglednem času reorganiziralo. Nedavno je bila ustanovljena podružnica v Novem mestu. Najmočnejša je ljubljanska podružnica, sledita ji mariborska in celjska. Predsednik je ob koncu pozdravil tudi inž. Cirila Rihtarja, novega gozdarskega referenta na sreskem načelstvu v Celju, in ga prosil za sodelovanje.

Tajnik g. Zorko je poročal, da je imela podružnica ob koncu minulega leta 615 članov. Blagajnik gosp. Cimprič je poročal, da znaša imovina podružnice 20.193 Din. V minulem poslovnem letu je na novo pristopilo 39 rednih članov in 27 lovskih čuvajev, izstopilo 26 rednih članov in 31 lovskih čuvajev, umrli pa so 3 redni člani. Sedaj ima podružnica 600 članov. Knjižničar g. Cilenšek je poročal, da ima lovska knjižnica 120 del, 18 več ko lani. V minulem poslovnem letu je izposodila 36 knjig. Na predlog pregledovalca računov gosp. Grajžlja je bil vsemu odboru soglas-

oglodal drevja. Toda sem pozabil na to, da sneg rad zamete tudi plot in se tako zajec lahko skobaca čezenj.

Ze prva zima je bila huda, druga pa jo je še prekosila in je plotove visoko presnežila. Zajčki so brez truda uhajali v nasad objedat drevje. Kolika škoda! Pa sem si med drevesci pripravil sedež, kjer bi prežal na zajce s puško v roki in si tako sam vzel odškodnino za škodo. Toda dobre sreče nisem imel. Prevdarjal sem semintja in sem slednjič prav uganil, kako si naj pomagam.

Zajcem sem nastavil vabo. Na vsako peto drevesce sem obesil korenček. Posledica tega je bila, da sta mi v pest prišla dva škodljivca, ki sem ju pojedel v obari.

Kmalu nato pa sem se oglasil pri baronu, ki je bil lov njegov. Prosil sem ga, naj mi poravnata zajčjo škodo. Obljubil mi je, da to stori. Skrivaj pa takoj pošlje lovca k meni, da si škodo ogleda. Nisem se še bil vrnil, ko je medtem lovec pregledal moj nasad. Seveda je opazil korenje drevju — vabo za zajce in me je zabil baronu.

mi drugi vse to, pa gotam iz zadeve korenček, naluknjno zamaglasil kakor nič

no podeljen absolutorij, blagajniku pa še posebej izrečena zahvala.

Po pravilih so bili štiri prosta odborniška mesta s soglasno izvolitvijo zasedena z gg. Fricem Confidentijem, Mirkom Detičkom, inž. Cirilom Rihtarjem in Antonom Zorkom. Za zaupnika je bil izvoljen g. Janko Wagner. Pregledovalca računov sta gg. prof. Lavrenčič in Grajželj. Delegati za občni zbor osrednjega društva so gg. Bernardi, Confidenti, Cimprič, M. Detiček, dr. Šandor Hrašovec, Grajželj, Kraupner, Stanič, Zorko, Wagner, inž. Rihtar in Košutnik.

Celjska podružnica SLD članom v Laškem ne bo delala ovir, če bodo hoteli pristopiti k trboveljski podružnici. Ta prestop bi morala odobriti glavna skupščina osrednjega odbora. Občni zbor podružnice je ugodil prošnji članov v Rogatcu in Oplotnici glede ustanovitve odsekov celjske podružnice v Rogatcu in Oplotnici. Odbor bo izvršil podrobnosti.

Občni zbor je sklenil poslati zaslužnemu predsedniku osrednjega društva g. dr. Lovrenčiču v Ljubljani pismen pozdrav. Gosp. Stanič je izrazil željo, da bi bila lovska zabava, ki bo 11. marca v Narodnem domu v Celju, dobro obiskana. Gosp. dr. Bavdek je predlagal, naj bi se vsako leto vršila občni zbor in lovski ples isti dan. Podružnica bo tudi letos razpisala nagrade za zatiranje pite roparic. Odbor bo tudi razpisal nagrade lovskim čuvajem za izsleditev lovskih tatov, ki se bodo izplačale, čim bo izsledeni lovski tat pravomočno obsojen. Občni zbor je zavrnil izpad Sadjarskega in vrtnarskega društva proti Slovenskemu lovskemu društvu. Podružnica SLD bo priredila v začetku marca lovski tečaj. Take tečaje bo na željo prirejala tudi v drugih krajih. Gosp. inž. Rihtar je podal nekaj zanimivih pojasnil glede novega lovskega zakona. Občni zbor je potekel vseskozi stvarno in v najlepši slogi.

Opozorilo mlinarjem, trgovcem z moko, pekomo in slaščičarjem

Davčna uprava v Celju razglasa: Uredba o skupnem davku na poslovnem prometu z dne 3. novembra 1932, št. 75.060, predpisuje, da morajo mlini (mlinarji) od 1. januarja 1933 dalje 1. izstavljati račune po uradnem obrazcu za ves promet z moko razen one moke, ki se kmetovalcu jemlje in vrne iz žita, ki ga je kmetovalec sam pridelal; 2. opremljati s predpisanimi vinjetami vse vreče z moko (v promet stavljen ali moko oseb, ki niso kmetovalci) razen vreč z moko kmetovalcev v smi-

zlega sluteč pri baronu s prošnjo, naj mi plača oglodano drevje.

»Saperment!« se je zadržal, da bi se bil skoro podr. In s palico je srdit udaril po mizi:

»Nesramnež, sami ste vabili žival k drevju, ki ste nanj obešali korenje, in zdaj zahtevate še odškodnino, kaj?«

»Pomirite se!« mu mirno svetujem. »Naj vam pojasnim, da to pač ni bila vaba, nego le gaba. Blagovolje pogledati sami!«

Baron si brž konja osedla in skupaj jo mahneva k meni naravnost v drevesnico. Snežilo je bilo prejšnjo noč, mojih stopinj ni bilo mogoče tu več spoznati.

Baron razjaše, stopi k drevju, sname dva korena, nalita s terpentinom, neprijetno dišeča. In sram ga je bilo, da je verjel bedastemu lovecu in vzrojl nad menoj. Tri desetake mi pomoli pod nos:

»Zadnjikrat sem vam danes škodo poravnal. Odslej se sami s puško branite zajcev, kakor veste in znate, mene pa v miru pustite! Streljajte divjad v okolici, kolikor se vam ljubi. Zbogom!«

Prav rad sem upošteval baronove besede. In nič več ni glad priganjal zajcev v mojo drevesnico po škorjico.

slu točke 1.) odnosno razen vreč z meljavo kmetovalcev, ki služi kmetovalcem za lastno uporabo. Navedene račune — in sicer po 50 skupaj in povezane v blokih (v triplikatu) — izdajajo po 21 Din za blok večje trafike in davčna uprava, predpisane vinjete pa dobe mlini (mlinarji) na zahtevo brezplačno pri davčni upravi. V račune je treba vedno vpisati množino izdane meljave in vsoto plačanega skupnega davka na poslovnem prometu, na vinjetah pa morajo biti razvidni označba tvrdke, dan izdaje (prodaje vreče) z meljavo in dan knjiženja v knjigi opravljenega prometa odnosno v trgovskih knjigah.

Davčna uprava v Celju poziva vse prizadete osebe, da se točno ravna po predpisih navedene uredbe. One, ki se ne bodo ravnali po tej uredbi, bodo zadele kazenske posledice.

Trgovski in kmečki mlini plačujejo naslednji skupni davek na poslovnem prometu od vse meljave, ki jo dajejo v promet: za žitno moko 6, za koruzno moko 2.4 in za otrobe 2 odstotka prodajne cene. Če se melje tuje žito proti plačilu v gotovini ali merici in vrne potem naročniku, ki ni kmetovalec, moka, plača kot skupni davek na poslovnem prometu kmečki mlin 6 par od kg koruzne moke, trgovski mlin pa 8 odnosno 3 pare od kg žitne ali koruzne moke. Skupnega davka na poslovnem prometu

Vedno beli zobje

Poročam vam da že 15 let uporabljam zobno pasto "Chlorodont". Še nikdar nisem ni razočarala. Imeli smo vedno bele zobe in prijeten okus v ustih, tembolj ker uporabljamo že dalj časa Chlorodont ustno vodo. Tudi uporabljam cela družina samo Chlorodont zobne ščetke. J. Podgornik, T... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.- in Din. 13.-. (er zavrnite vsak nadomestek)

je oproščena izdana meljava le, če je naročnik kmetovalec. Od lastnega žita, ki ga melje kmetovalec-mlinar v lastnem mlinu za lastno porabo, se ne plačuje poslovni davek. Pač pa je treba plačevati splošni 3odstotni davek na poslovnem prometu za plačila ali odškodnine kmetovalcev, ki jih prejema mlinar za mletje.

Za prodajo moke na trgu se pobira 6 odnosno 2.4% skupni davek na poslovnem prometu od vsakogar, ki se ne more izkazati s pravilnim računom, od koga je nabavil ali kupil moko. Osebe, ki trgujejo z moko ali ki uporabljajo odnosno predelujejo moko v obrtne svrhe (peki, slaščičarji), morajo račune o nakupu moke hraniti in jih dajati na zahtevo davčnemu oblastvu na vpogled, sicer se jim uradno predpiše skupni davek na poslovnem prometu od vse najdene množine moke in za ves promet iz dobe, glede katere bi plačila davka ne mogle izkazati z računi. Peki in slaščičarji plačujejo za predelovanje moke 3odstotni dodatni poslovni davek.

DOMAČE VESTI

d **Desetletnica smrti dr. Ivana Tavčarja.** V nedeljo 19. t. m. je minilo deset let, odkar je v Ljubljani za večno zatisnil svoje oči eden največjih in najzaslužnejših sinov slovenskega naroda dr. Ivan Tavčar, ustanovitelj Narodne napredne stranke, bivši državni poslanec, dolgoletni župan ljubljanski in veliki slovenski pisatelj. Naš narod bo ohranil dr. Ivanu Tavčarju večni spomin.

d **Narodna skupščina** je v petek 17. in soboto 18. nadaljevala razpravo o novem občinskem zakonu. Večji del obeh sej je bil posvečen odgovoru na punktacije, ki so jih 16. t. m. v senatu iznesli dr. Šuperina in tovariši. Zastopniki Hrvatov, Srbov in Slovencev so enodušno protestirali proti nastopu članov Nar. kluba senatorjev v četrtek 16. t. m., ki se niso niti najmanj pomišljali sodelovati v šestojanuarskem režimu. Ki pa smatrajo, da je zopet napočil čas, ko bi mogli v kalnem ribariti. Govorniki so z ogorčenjem in med burnim pritrdjevanjem vse zbornice obsodili početje gg. dr. Šuperine, dr. Šverljuge in dr. Frangeša, ki se hočejo naenkrat predstavljati za zaščitnike kmečkega prebivalstva, ki pa so v času, ko so bili aktivni ministri, zastopali zgolj interese velekapitala in bank, in niso našli niti trohice razumevanja za težnje kmečkega dela našega naroda. Vsi govorniki so jim tudi oporekali pravico, govoriti v imenu naroda, ker nikogar ne zastopajo, niso od nikogar izvoljeni, marveč jih je spravila na sedanje položaje samo milosti vladarja. Narodna skupščina je obenem z zavrnitvijo punktacij odločno manifestirala voljo, da brani narodno in državno edinstvo vedno in povsod. Skupina hrvatskih narodnih poslancev z Antejem Kovačem na čelu je 17. t. m. pismeno zahtevala od ministra za telesno vzgojo dr. Hanžeka pojasnila o ozadju škofovskega pastirskega lista.

d **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče v Laškem je s sodbo z dne 4. nov. 1932 Ksp III 323/32 v smislu § 55. kaz. zakona prepovedalo Hinku Korenu, roj. 10. jul. 1907. v Petrovčah, elektriku iz Trbovelj, zahajanje v krčmo za dobo pol leta, in sicer od 12. febr. 1933 do 12. avg.

Gramofoni radioaparati in raznovrstna popravila
ANTON LEČNIK, Celje, Glavni trg 4

1933. Vsakdo, ki ve za razglašeno prepoved, pa kljub temu postreže tej osebi z opojilom, bo kaznovan po § 278. kaz. zakonika.

d **Dunajska vremenska napoved za torek 21. t. m.:** Najbrž bo snežilo še dalje.

Celje in okolica

c **Sestanek krajevne organizacije JRKD za mesto Celje** bo v sredo 22. t. m. ob 20. v klubovi sobi v Celjskem domu. Člani naj se udeleže sestanka v čim večjem številu.

c **Narodni poslanec Ivan Prekoršek na Vranskem in Gomilskem.** V nedeljo 19. t. m. se je vršil v gostilni g. Karla Košenine na Vranskem zelo dobro obiskan shod JRKD, ki ga je vodil podpredsednik krajevne organizacije JRKD na Vranskem g. Košenina. Shoda se je udeležil tudi narodni poslanec g. Ivan Prekoršek, ki je podal izčrpano poročilo o političnem in gospodarskem položaju. Nato je g. poslanec dajal pojasnila na razna vprašanja ter sprejemal razne prošnje in pritožbe. Ob 15. se je pričel v narodni šoli na Gomilskem pod vodstvom šolskega upravitelja gosp. Franja Šege sestanek zaupnikov z Gomilskega, Vranskega, Polzele, iz Grajske vasi, Prekope, Braslovč, Št. Petra in Št. Pavla pri Preboldu, ki se je zaradi izredno lepe udeležbe razvil v shod. Narodni poslanec g. Prekoršek je tudi tukaj poročal o političnem in gospodarskem položaju, o punktacijah separatistov in o znanem napadu na Sokolstvo. Na obeh shodih je bila g. poslancu soglasno in z živahnim odobravanjem izrečena zaupnica.

c **Petdesetletnica smrti dr. Štefana Kočvarja.** V sredo 22. t. m. bo poteklo petdeset let, odkar je umrl v Celju v 75. letu starosti eden najmarkantnejših mož iz dobe našega narodnega probujenja in predstavnik jugoslovenske miselnosti dr. Štefan Kočvar. Pokojnik je bil med ustanovitelji »Slovenskega Naroda« in »Slovenske Matic«. Podpiral je dijakke in širil slovenske in hrvatske knjige med našim narodom. Najboljši slovenski možje njegove dobe so bili njegovi prijatelji. Izredne zasluge za slovenstvo Celja in celjskega okrožja si je pridobil dr. Kočvar z ustanovitvijo Čitalnice v Celju. Čitalnico je vodil sam, zbiral okrog sebe rodoljube, jih vnel za narodno delo in vzgojil zavedno slovensko generacijo, ki je z velikimi uspehi nadaljevala njegovo delo. Dr. Štefan

EM. LILEK :

Slovenski šolniki v Bosni in Hercegovini

za avstro-ogrsko gospodstva od 6. novembra 1879 do 31. oktobra 1918 in za časa naše jugoslovske vlade od 1. nov. 1918 do 1929.

(Dalje.)

Zakaj sem vse to pripovedoval? Ker se nemški pregovor glasi: »Man soll sein Wissen und seine Verdienste nicht immer unter den Scheffel stellen.« Človek mora dostokrat braniti tudi svoje delo, svoje zasluge in svojo čast. Po prevratu sem poslal »Prosvetnemu odboru« v Beogradu svojo »Povijest srednjega vijeka za više razrede srednjih škola« in »Povijest novoga vijeka za više razrede srednjih škola« — ki sta bili l. 1920. na zborovanju Zgodovinskega društva slovenskih profesorjev v Ljubljani v

moji prisotnosti ocenjeni kot »izborni« — z vprašanjem, ali bi hotel Prosvetni odbor odobriti moja dva poslana učbenika za porabo v naših srednjih šolah. Jaz ju hočem prirediti po današnjih političnih razmerah. Paket s knjigama je bil 6. oktobra 1919 poslan iz Celja in 17. oktobra naslovniku dostavljen.

Na moje vprašanje, kaj je z mojima knjigama, nisem dobil nobenega odgovora, pa tudi knjig nisem dobil vrnjenih.

Pripominjam, da mi je še pred kratkim univ. prof. N. rekel, da on še sedaj uporablja mojo »Povijest srednjega vijeka za više razrede srednjih škola«. Kako jo je ocenil dr. Srkulj v hrvaškem »Nast. Vjesniku«, o tem pozneje.

Pripominjam dalje, da ne poznam nobenega učbenika zgodovine novega veka za više razrede srednjih šol, v katerem bi obča in obenem tudi kulturna zgodovina bila obdelana v taki pregledni in zadostni izmeri, kakor v moji knjigi.

L. 1920. je bilo na filozofski fakulteti v Skoplju

razpisano mesto za zgodovino in etnografijo. Ker so mi Srbijanci že l. 1906. ponudili zgodovinsko stolico na novo osnovani beograjski univerzi in ker sem želel zapustiti Celje, sem tudi jaz prosil za razpisano mesto. Prošnji sem dodal svoja spričevala z graške univerze, izkaze o svojem učiteljevanju in svoje zgodovinske in etnološke razprave.

Tudi ministrstvo prosvete mi ni dalo nobene rešitve moje prošnje, pa mi tudi ni vrnilo mojih spričeval niti mojih knjig in priloženih pisem znastvenikov, čeravno sem štirikrat za to prosil potom gimnazijske direktije v Celju ali pa tudi direktno, in čeravno sem dvakrat priložil predpisanih 20 dinarjev za vrnitev paketa, 3 kg težkega, ki je bil oddan v Celju 13. marca 1920, v Beogradu pa od pošte izroččen »na potpis K. Pavloviću, činovniku u ministarstvu prosvete«. (Poštni in brzojavni urad v Celju 10. septembra 1920.)

Tudi tukaj velja: Habent sua fata libelli.

Kočevar je svetel vzgled globoke, tvorne ljubezni do slovenstva in jugoslovenstva. Ob 50-letnici njegove smrti piše »Jutro«: »Starodavno celjsko mesto, katerega slovenstvu je posvetil Štefan Kočevar svoje najboljše sile, naj bi letos, v njegovem jubilejnem letu, slovesno proslavilo njegov spomin s tem, da imenuje eno svojih reprezentativnih ulic z njegovim imenom. S tem bo najlepše proslavilo tudi sebe.« Zgodovina našega naroda je dodelila velikemu Slovencu in Jugoslovcu dr. Štefanu Kočevarju častno mesto.

c **Drevi ob osmih** bo predaval na Ljudskem vseučilišču v risalnici meščanske šole g. dr. Cvetko Šribar iz Celja o fašizmu, hitlerjanstvu in komunizmu. Na to zanimivo predavanje ponovno opozarjamo vse obiskovalce Ljudskega vseučilišča.

c **Članski sestanek** podružnice Društva jugosl. obrtnikov za dravsko banovino v Celju bo v sredo 22. t. m. ob 20.30 v spodnjih prostorih Narodnega doma. Na dnevnem redu je podrobna razprava o pravih prisilnih rokodelskih združenjih. Ker je sestanek zaradi bližajočih se občnih zborov združenj velike važnosti, naj se obrtništvo sestanka udeleži polnoštevilno.

„Šlager“

izposojevalnica gramofonov od Din 10⁰⁰ gramofonskih plošč „1⁰⁰“ Istitotam

„Rekord“

manufaktura na obroke. Celje, Dečkov trg 4 a.

c **Jubilejni občni zbor.** Drž. krajevna zaščita dece in mladine v Celju bo imela svoj 25. redni občni zbor v torek 21. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma. Na ta jubilejni občni zbor so vabljeni vsi prijatelji uboge mladine.

c **Združenje trgovcev za mesto Celje** bo imelo svoj redni občni zbor v sredo 15. marca ob pol 20. v mali dvorani Narodnega doma. Na dnevnem redu je tudi sklepanje o izvedbi obligatornega zavarovanja po § 384. obrtnega zakona. Za sklepčnost skupščine je potrebna navzočnost najmanj ene tretjine vsega članstva, sicer se vrši skupščina eno uro pozneje istotam in z istim dnevnim re-

dom. Za sklepanje o izvedbi obligatornega zavarovanja je po § 378. obrtnega zakona potrebna navzočnost polovice vseh članov. Članom, ki se brez predhodne tehtne opravičbe ne udeležijo skupščine, ima uprava po členu 8. pravil pravico naložiti denarno kazen.

c **Občni zbori obrtnih zadrug.** V četrtek 23. t. m. ob 8. zjutraj bo imela svoj redni občni zbor obrtna zadruga pekov v Celju, istega dne ob 13. obrtna zadruga mesarjev in prekajevalcev v Celju, v nedeljo 26. t. m. ob 8. zjutraj pa obrtna zadruga kovačev v Celju. Vsi trije občni zbori se bodo vršili v hotelu »Pošti«.

c **Klub slovenskih kolesarjev v Celju** bo imel svoj redni občni zbor v torek 21. t. m. ob 19. v hotelu »Hubertusu«.

c **Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga v Celju** bo imela svoj redni občni zbor v soboto 25. t. m. ob 15. v okoliški narodni šoli v Celju.

c **Mladinska sekcija »Soče« v Celju** bo imela svoj 1. redni občni zbor v četrtek 23. t. m. ob 20. v novem lokalu v Narodnem domu (III. nadstropje, desno). Vpisovali se bodo novi člani. Primorska mladina, organiziraj se!

c **Hmeljarska podružnica v Celju** bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo 26. t. m. ob 8. zjutraj v občinski posvetovalnici na Bregu.

c **Sokolska telovadba starejših sester** odpade ves ta mesec. — N.

c **Ljubljanska sekcija Jugoslovskega veterinarskega združenja** bo imela v nedeljo 26. t. m. ob 10 dopoldne četrtletni sestanek v Celjskem domu.

c **Seja uprave SSK Celja**, ki je bila določena za torek 21. t. m., se ne bo vršila, ker več gg. nima časa. Seja bo šele v ponedeljek 27. t. m. ob 20. v klubovi sobi v Celjskem domu. — Predsednik.

c **Blíža se pustni torek!** Celjsko Olepševalno in tujsko-prometno društvo dela ogromne priprave za svojo veliko maškerado, ki bo 28. febr. ob 8. zvečer v vseh prostorih Celjskega doma. Vstopnina samo 10 Din. Pri vходу v veliko plesno dvorano bodo dobili gospodje prav lične čepice proti najmanjši odškodnini. Maske prejmejo po legitiranju umetniško izdelane številke za konkurenco, ki se bo otvorila kar najslovesneje po plesu z gum. balončki malo pred pol-

nočjo. Društvo samo bo nudilo v svoji režiji obiskovalcem pol zastoj krasne nageljne, izvrstno kavo ter izbrane slaščice; vse drugo bosta pa založili po najnižjih cenah hotelska klet in kuhinja. O peterih dragocenih dobitkih najlepšim maskam bomo govorili v prihodnji številki »Nove Dobe«. Posebno lepo od požrtvovalnih celjskih dam je to, da so prevzele predprodajo vstopnic za maškerado kakor tudi glasovnic za konkurenco mask; iste listke ima v zalogi tudi knjigarna K. Goričarja vd. Vsakemu usmiljenemu človeku je na tem, da bi uspela ta udomačena plesna prireditev čim lepše; saj smo že objavili, da je čisti dobiček tega večera namenjen samo olepšanju mesta Celja, pri katerem delu se bodo upoštevali predvsem naši ubogi in brezposelni delavci.

c **Diplomirala je** 16. t. m. na ljubljanski univerzi iz francoščine absolvirana filozofinja gdč. Heda Brglezova, hčerka ravnatelja hotela »Evrope« g. Bergleza v Celju. Čestitamo!

c **Drzna produkcija v Savinji.** V nedeljo 19. t. m. v prvih popoldanskih urah se je nudila številnim gledalcem, ki so se zbrali na obeh bregovih ob Savinji med kapucinskim in prvim železniškim mostom, mala senzacija. Ob zvokih godbe se je pogljal mladi Celjan Adolf Kovač v ledeno mrzle valove Savinje in plaval od prvega do drugega mosta. Pozneje je ponovil svojo produkcijo in plaval nekaj časa tudi pod vodo. Izgledalo je, da nevarna kopelj Kovača ni posebno prevzela.

c **Celjski občinski svet** bo imel redno sejo v petek 24. t. m. ob 18.

c **Občni zbor »Merkurja« v Celju.** Celjska podružnica »Merkurja«, društva trgovskih in privatnih nameščencev Jugoslavije v Zagrebu, je imela te dni svoj tretji redni občni zbor. Predsednik g. ravnatelj Drago Kralj se je spominjal lani umrlih članov gg. Maksa Detička, Fr. Schrola in dr. K. Wolfa. Iz poročila o lanskem poslovanju podružnice, ki ga je podal poverjenik podružnice g. Mario Schmidichen, je razvidno, da število članov kljub mnogim redukcijam ni znatno nazadovalo. Ob koncu l. 1931. je imela podružnica 219, med letom je bilo odjavljenih 48, na novo prijavljenih 36 članov, tako da je bilo ob koncu leta 207 članov. Brezposel-

ne podpore je prejemale lani 11 članov v skupnem znesku 8000 Din. Dve- ma rodbinskima članoma je bila izplačana posmrtnina v skupnem znesku 4.500 Din. Za člane in njihove svojce je bilo lani izplačanih na račun bolniške blagajne 131.928 Din. višjih dajatev na račun društva pa je bilo 67.041 Din. Novemu odboru predseduje zopet g. ravnatelj Drago Kralj, nadzornemu odboru pa gosp. Oskar Wagner. Na občnem zboru se je razvila živahna debata o predlogu ravnateljstva SUZOR-ja v Zagrebu glede teritorialne omejitve blagajn privatnih nameščencev. Ker predlagana omejitev ni v interesu članov, ki bi s tem izgubili v zakonu določeno in priznano fakultativno pravico, in ker ne odgovarja intencijam socialne politike, bo podružnica nastopila proti tej nameri in sestavila zadevno resolucijo, ki bo po delegatih 26. t. m. predložena glavni skupščini »Merkurja« v Zagrebu z nalogo, da se pozneje izroči vsem pristojnim činiteljem.

c **Samomor gostilničarja v Štorah.** V zadnji številki smo poročali o tragični smrti gostilničarja in posestnika g. Franca Debelaka v Štorah, ki ga je 16. t. m. ob 17.45 razmesaril vlak. Kakor smo izvedeli, ni verjetno, da gre za samomor, marveč je postal g. Debelak očitno žrtev nesreče. Najbrž je hotel pogledati streho na svoji hiši, ki jo je hotel popraviti. Stopil je na železniško progo poleg hiše in zaradi naglušnosti preslišal bližajoči se vlak.

c **Žetev smrti.** V celjski bolnici so umrli: v petek 17. t. m. v 72. letu starosti g. Jakob Wusser, kolarski mojster v Razlagovi ulici v Celju in častni član Združenja kovinarjev in kolarjev. Istega dne je umrl 50-letni brezposelni kamnosek Leon Finker, pristojen v Modraze pri Poljčanah, v nedeljo 19. t. m. pa je umrla 25-letna brezposelna kuharica Ana Perna-tova iz Šikole pri Pragerskem. Bodi jim ohranjen blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

c **Nesreča in napad s kolom.** V petek 17. t. m. je padel 53-letni posestnik Filip Kračun iz Prelog tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo v stegnu. — 25-letni dninar Jakob Naglič iz Višnje vasi si je 17. t. m. pri padcu v gozdu zlomil desno nogo v stegnu. — 26-letni delavec Štefan Orel s Huma ob Sotli je padel 17.

PIERRE BENOIT:

KÖNIGSMARK

Zgodovinski roman

Poslovenil B. Rihteršič

Nič ni rekel, samo gledal me je s svojimi blagimi očmi, polnimi neizmerne dobrote. Skoraj bi rekla, da je bil srečen.

»Hvala!« je šepnil.

»Zakaj?« sem vzkliknila. »Zlomila sem vam nogo, zdaj pa se mi še zahvalujete! Počakajte vsaj, da vam pomorem.«

Obupano je odvrnil:

»Rajši se vrnite in mi pošljite slugo.«

»Še tega bi se manjkalo!« sem jezno odvrnila.

»Brez lisice naj se vrnem in če me vprašajo, kje je veliki vojvoda Rudolf, naj rečem: »Pustila sem ga na dnu neke globeli, z nogo, zlomljeno na drobne kosce.« Ne, gospod.«

»Kakor mislite, da je prav,« je ponižno dejal.

»Sicer pa ne vem, kaj vam drugega ostaja?«

»Videli boste.«

Veliki rdečkar se je nedaleč od naju mirno pasel, Taras Buljba pa ga je porogljivo gledal.

59

»Sem, žival nemarna!«

Ko sem ga priklicala, sem takoj vedela, da ne bom imela dovolj moči, da bi velikega vojvodo naložila nanj.

»Kako ste neumni, da jezdite konje, ki so kakor kozolec visoki!« sem jezno vzkliknila.

Ranjenc me je neprestano proseče gledal, da sem postajala že besna.

»Taras Buljba!« sem poklicala.

Mali berberc je prišel, toda bil je slabe volje. Nezaupno je čakal, kaj se bo zdaj zgodilo.

Rudolf Lautenburški ni mogel prikriti strahu.

»Na to žival me mislite naprtiti?« je šepnil.

»Rajši bi ostal tu.«

»Ne, nikoli,« sem ponovila in udarila z nogo ob tla. »Taras Buljba je krotak kakor jagnje. Dobro se držite.«

Nemec je bil težek. Vendar sem ga dvignila in z uzdami privezala na sedlo.

Potem sem sama zajezdila velikega rdečkarja.

Lahko si mislite, kako sem se na povratku oštevala. Nič drugega nisem dosegla kakor to, da sem se pokazala usmiljeno tistemu, ki sem ga hotela sovražiti. Potem pa še začudeni pogled Tarasa Buljbe, ki me je vso zmedel.

Zdelo se mi je, da mi je očital:

»Kaj sem ti napravil, da si mi naložila Nemca in da si sedla na rdečo spako, ki ima kakor skleda široka kopita?«

Ljudem, ki jih ne maraš poročiti, ni dobro lomiti nog. Odveč bi bilo pripovedovanje o vsem, kar se je potem zgodilo. Bitja kakor sem jaz, se vežejo s svojimi deli — jaz sem se s svojim reševanjem. Drugače me vsi Kaiserji na svetu ne bi bili mogli prisiliti, da vzamem Nemca, ki mi ni bilo zanj.

Čudovit je bil prizor, ko sem prijezdila na velikem konju in vlekla za sabo Tarasa Buljbo, ki je nosil v sedlu zvezanega velikega vojvodo. Lova je bilo takoj konec. Vsi lovci so se zbrali in napravili zmešnjavo, da je bilo veselje. Morala sem pripovedovati, kako je bilo. Povedala sem v kratkih besedah. Sploh sem govorila o nesreči tako, kakor govorimo o rečeh, ki so nam nerodne. Toda ranjenec je dodal celo vrsto podrobnosti. V vročici je blebetal ves čas o meni in napravil iz mene pravo junakinjo. Morala sem prenašati čestitke vsega dvora.

Kaiser, ki vidi vse narobe in veliko, je vzkliknil:

»Dekle, ki se mu že prvi dan ponudi priložnost, da reši svojega zaročenca, je vredno občudovanja.«

t. m. na razbito steklo in se občutno porezal po desnem podlaktu. — 7-letni mizarjev sin Ivan Kos iz Čreta si je 18. t. m. pri padcu zlomil levo nogo pod kolonom. — 31-letnega Luko Drogenika z Gradišča pri Šmarju je pred dnevi nekdo napadel s kolom in ga nevarno ranil na glavi. — Vsi poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

c **Zaradi tatvine** sta bila te dni aretirana 21-letni brezposelni trgovski pomočnik Ivan M. iz Gaberja in 22-letni brezposelni natakar Gvidon S. iz Gaberja, ker sta ukradla 9. t. m. iz stanovanja šoferja Bučarja v Gaberju 1.900 Din. Z denarjem sta se peljala v Zagreb, na Sušak in v Crikvenico ter zapravila vse do zadnje pare.

c **Trgovske knjige**, registratorje, pisarniške potrebščine priporoča **Karl Goričar vdova, Celje**. Za pust: Lampijoni, konfeti, serpentine, servijete.

c **Smučke in vse smučarske potrebščine** v veliki izbiri nudi trdka **Kramar & Mislej, Celje**.

Dopisi

Konjice

Sokolska četa Sv. Jernej pri Ločah je imela preteklo nedeljo svoj občni zbor. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je bilo delo te čete zelo živahno in prav uspešno. Zbora se je udeležil tudi župni delegat br. dr. Mejak, ki je med drugim tudi obrazložil stališče Sokolstva glede napadov na Sokolstvo. Župni upravi je predlagana nova četna uprava s starešino br. Cvahtejem, podstarešino br. županom Godcem in s tajnikom oz. načelnikom br. Fridlom.

Kletarski tečaj je priredilo sresko načelstvo 11. t. m. v novo urejeni kmetijski pisarni. Udeležencev je bilo 45 iz raznih krajev sreza, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem sreskega kmetijskega referenta g. Nemca in si pridobili nekaj prav koristnih naukov za izvrševanje svoje obrti. — Tečaj za rezanje trt se je vršil 9. t. m. v vinogradu gosp. Ogorevca v Skalcah. Udeležencev je bilo 18. — Slične gospodarske prireditve, ki so se vršile v zadnjem času in se bodo vršile v bodoče še pogosteje, so vzbudile veliko odobravanje med našim ljudstvom, ki spoznava, kako veliko zanimanje kažejo naša oblastva zlasti za kmetijski sloj. Za vso inicijativno gre zasluha našemu sreskemu načelniku g. dr. Suhaču in izredno agilnemu kmetijskemu sreskemu odboru s predsednikom gosp. Križničem.

Za veliko vinsko razstavo, ki bo od 25. do 27. marca, vlada veliko zanimanje. V teh dneh se bodo vršile razne druge gospodarske in kulturne prireditve v Konjicah, tako da bo imel tudi naš tujski promet svojo korist.

Pogreb tragično preminulega orožnika Dušana Radovića iz Črne gore se je vršil 13. t. m. ob lepi udeležbi zastopnikov tukajšnjih uradov, organizacij in prebivalstva. Cerkevne obrede je opravil g. prota Čudić iz Celja. Ganjlive poslovilne besede je spregovoril na grobu žandarmerijski major g. Cvetković iz Ptuja.

Adreso našemu kralju so v srezu v ogromni večini podpisale občine ter razna kulturna in gospodarska društva. Podpisati niso hotele adrese nekatere organizacije, češ da gre za politično stvar. Nerazumljivo je, da ni podpisala adrese patrijotična organizacija Rdeči križ v Konjicah, ki ji mora biti vendar znano, da so drugod krajevni odbori Rdečega križa podpisali adreso.

Gasilski dom si bo gradilo pristočno gasilno društvo v Tepanju pri Konjicah. Te dni je društvo kupilo potrebno zemljišče od ge. Strašnikove. Dom bo stal tik ob državni cesti v bližini tepanjske narodne šole in bo lično, toda preprosto zgrajen. Društvo je že zbralo nekaj denarja za zgraditev; razni posestniki bodo prispevali z brezplačnimi vožnjami, nabral se bo tudi potrebni gradbeni material.

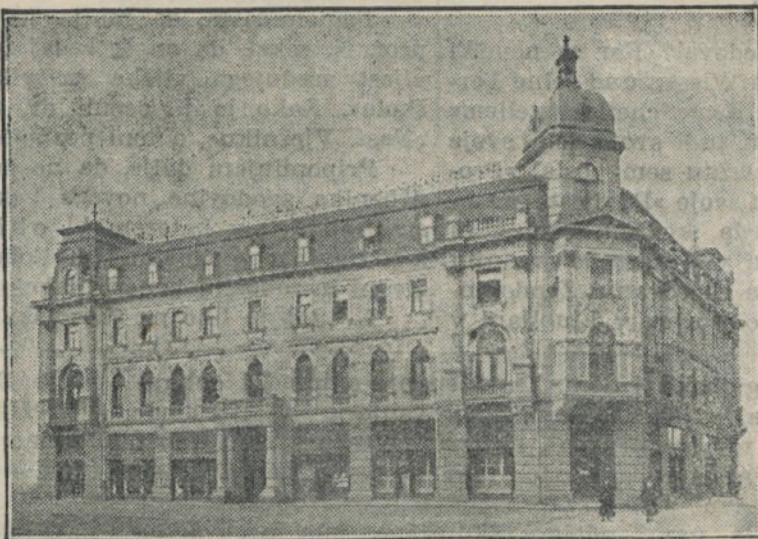
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 14.000.000—

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenje za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:
Maribor, Šoštanj

Za veliko prireditev strelske družine v Konjicah, ki se bo vršila na pustno soboto 25. t. m., vlada veliko zanimanje, ker slične prireditve pri nas še nismo videli. Dekoracija v vseh gornjih prostorih Narodnega doma bo izvršena na originalen način. Prireditveni odbor ima mnogo dela s pripravami, da dostojno sprejme številne, že prijavljene delegacije strelskih družin iz Maribora, Slov. Bistrice, Poljčan in Celja. Mariborska in slovenjebistriška garnizija bo sta poslali tudi večje število gg. oficirjev na prireditve. Čisti dobiček prireditev je namenjen zgraditvi strelišča pod Konjiško goro. Vabimo ponovno vse domačine iz trga in sploh iz okraja, da posetijo to prireditve.

Smrt najstarejše Konjičanke. Dne 15. t. m. je umrla 94 let stara učiteljica vdova ga. Katarina Pučnikova, roj. Jaklinova. Bila je najstarejša ženska v Konjicah in menda v okraju sploh. Pogreba se je udeležilo mnogo občinstva.

Apolonijev sejem 9. t. m. je bil precej živahen, vendar ni pokazal kakega znatnega izboljšanja cen živine. Prvič se je zgodilo, da je posredovalno posegla vmes Kmetijska družba, ki je po svojem podpredsedniku g. Sancinu skupno z delegati sreskega kmetijskega odbora konjiškega zbirala na sejmu živino in kupila 10 volov po okroglo 4.50 Din kg. Na ta način je vplivala tudi na dvig cene pri ostalih prodajalcih, kar so sprejeli kmetje z velikim odobravanjem. Na sejmu 1. marca bo Kmetijska družba zopet nakupila nekaj glav živine.

Velika Pirešica. Občni zbor Sokolskega društva Velika Pirešica se je vršil v nedeljo 5. t. m. Po pozdravnem govoru se je br. starosta dotaknil tudi »punktacij« ter znanega napada na Sokolstvo. Vse članstvo je ogorčeno obsojalo gonjo proti državnemu edinstvu in Sokolu. Sledila je volitev uprave, ki je ostala po večini stara. V treh letih našega obstoja smo se morali mnogo boriti z nasprotniki, kar nas pa ni oplašilo. Mlačneži so odpadli, ali jedro je ostalo in ostane. Pohvalno moramo omeniti člana br. župnika Kramaršiča, ki na prižnici ni prebral pastirskega lista. Torej, bratje in sestre, navzlic vsem gonjam in rovarjenju naših nasprotnikov s podesetorjeno silo na delo za našo močno viteško organizacijo! Zdravo!

Smešnice

»Dobro izgledaš. S čim se baviš?« — »Ali nisi čital mojega oglasa v časopisu? Iznašel sem sijajno sredstvo za shujšanje.«

Vaški trgovec je naročil dva sode vina. Prispelo je vino in račun: 1 sod vina 100 litrov Din 400.—, 1 sod detto 80 litrov Din 320.—. Trgovec ni vedel, kaj pomeni beseda detto, a je vedel, da detta sploh ni naročil. »Ne prevzemi,« mu svetuje žena, »temveč se pelji v Ljubljano in reci temu agentu svoje mnenje.« Trgovec

je zares odpotoval v Ljubljano, kjer so mu pojasnili, kaj pomeni detto. Ko se vrne domov, ga vpraša žena: »Ali že veš, kaj je detto?« — »Da, sedaj vem. Jaz sem osel, a ti detto!«

Janko prihiti vesel k očetu: »Papa, prihranil sem ti mnogo denarja.« — »Kako to?« — »Pri izpitu mi je rekel gospod učitelj, da ne bom potreboval novih knjig.«

Dijak, ki je bil ravnokar oddal v uredništvu članek, se vrne in prosi: »Oprostite, gospod urednik, v članku bi rad še nekaj korigiral.« — »O, prosim,« pravi urednik ustrezljivo in seže v košaro za papir, »toda izvolite napraviti hitro, kajti v petih minutah se bodo košare za papir izpraznile.«

Prazna koncertna dvorana. »Vijolina je baje že 300 let stara.« — »Tako? No, seveda, pri takem obisku si pač ne more kupiti nove.«

Franjo Dolžan Celje

Za kresijo
Telefon 245

kleparstvo, vodovodne inštalacije, strelovodne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Stanovanje

v Zvezni tiskarni, obstoječe iz 3 sob s kopalnico in pritliklinami se odda s 1. marcem ali pa takoj.

Lepa parketirana meblovana soba

z 1 ali 2 posteljama se takoj odda v visokem pritličju. Celje, Jurčičeva ul. 1.

Za veselice

konfete, serpentine, papirnati krožniki, servijeti, lampijoni itd. se dobijo v trgovini

Franc Leskovšek Celje, Glavni trg 16

Velika izbira raznih keksov, oblatov, čokolade, finih bonbonov, v zalogi tudi lepe rozine, mandlji, orehova jedra, banatska moka in vsak dan sveže čajno maslo pri tv.

Karol Loibner, Celje

Pri »Zvoncu« — Kralja Petra c. 17.

Učenka

za trgovino se sprejme. Katera zna nekaj šivati, ima prednost. Cili Rožič, Celje, Kralja Petra cesta 31.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 2 do 3 sob s pritliklinami, se odda takoj. Naslov v upravi lista.

Zaradi preselitve se prodaja 20., 21. in 22. feb. **pohišstvo**

po zelo nizki ceni. Roza Repnik, Zavodna pri Celju, bivša gostilna »Pri Čolnikih«.

LEO INKRET INSTALACIJSKO PODJETJE CELJE, DEČKOV TRG 2

popravila — Vestna izvršba — Točna postrežba — Zmerne cene — Zahtevajte ponudbe

Zaradi preselitve

se poceni prodajo trde omare, miza in drugo pohišstvo. Oglede in prodaja v sredo 22. februarja od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. popoldne. Celje, Aleksandrova ulica 4/1.

Kupijo se **hranilne knjižice** Ljudske posojilnice v Celju. Oferte pod »Do 20.000« na upravo lista.

Šivalni stroj

znamke »Singer« kupim in plačam takoj. Franc Kunstek, Celje, Zagrad št. 37.

čevljarski stroj

Vpraša se v mehanični delavnici I. Šmigovec, Celje, vogal Kralja Petra ceste - Levstikove ulice.

Šivilje

samo perfektno in dobro izvežbane za fine damske obleke sprejme konfekcijski oddelek Stermecki, Celje.

Stanovanje

s 3 sobami ali z 2 sobama, s kabinetom, po možnosti s kopalnico, se išče. Naslov v upravi lista.

Prevzema vsa inštalacijska dela, vodovode, hišne inštalacije, vsakovrstne črpalne naprave, sanitarne naprave (umivalnice, kopalnice, klosetne naprave) itd., toplotne naprave, etažne in centralne kurjave za hiše, vile, hotele, šole, bolnice i. t. d., kakor tudi vsa v to stroko spadajoča